

SZEREGI I TRANSFORMATA FOURIERA

LISTA ZADAŃ 2

26.02.2024

1. Niech f będzie 2π okresową funkcją nieparzystą, zadaną na przedziale $[0, \pi]$ wzorem $f(x) = x(\pi - x)$.

- Narysuj wykres f .
- Oblicz współczynniki Fouriera f i pokaż, że

$$f(x) = \frac{8}{\pi} \sum_{\substack{n \geq 1 \\ n \text{---nieparz.}}} \frac{\sin nx}{n^3}.$$

2. Na przedziale $[-\pi, \pi]$ mamy funkcję

$$f(x) = \begin{cases} 0 & : |x| > \delta, \\ 1 - |x|/\delta & : |x| \leq \delta. \end{cases}$$

Pokaż, że

$$f(x) = \frac{\delta}{2\pi} + 2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 - \cos n\delta}{n^2 \pi \delta} \cos nx.$$

3. Niech f będzie dana na przedziale $[-\pi, \pi]$ wzorem $f(x) = |x|$.

- Narysuj wykres f .
- Oblicz współczynniki Fouriera f , i pokaż, że

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\pi}{2} & : n = 0, \\ \frac{-1 + (-1)^n}{\pi n^2} & : n \neq 0. \end{cases}$$

- Jak wygląda rozwinięcie f w szereg sinusów i cosinusów?
- Podstawiając $x = 0$ pokaż, że

$$\sum_{\substack{n \geq 1 \\ n \text{---nieparz.}}} \frac{1}{n^2} = \frac{\pi^2}{8} \quad \text{oraz} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} = \frac{\pi^2}{6}.$$

4. Niech $\{a_n\}_{n=1}^N$ i $\{b_n\}_{n=1}^N$ będą skończonymi ciągami liczb zespolonych. Niech $B_k = \sum_{n=1}^k b_n$ będzie sumą częściową, przy czym przyjmujemy $B_0 = 0$.

- Udowodnij wzór na sumowanie przez części:

$$\sum_{n=M}^N a_n b_n = a_N B_N - a_M B_{M-1} - \sum_{n=M}^{N-1} (a_{n+1} - a_n) B_n.$$

- Wywnioskuj z powyższego tak zwane kryterium Dirichleta zbieżności szeregów: jeżeli sumy częściowe szeregu $\sum b_n$ są wspólnie ograniczone, a $\{a_n\}$ jest ciągiem liczb rzeczywistych malejącym monotonicznie i zbieżnym do 0, to szereg $\sum a_n b_n$ jest zbieżny.

5. Sprawdź, że

$$\frac{1}{2i} \sum_{n \neq 0} \frac{e^{inx}}{n}$$

jest szeregiem Fouriera tak zwanego przebiegu piłokształtnego, czyli funkcji 2π okresowej, danej przez $f(0) = 0$ oraz

$$f(x) = \begin{cases} -\frac{\pi}{2} - \frac{x}{2} & : -\pi \leq x < 0, \\ \frac{\pi}{2} - \frac{x}{2} & : 0 < x \leq \pi. \end{cases}$$

Zauważ, że funkcja ta nie jest ciągła, ale jej szereg Fouriera jest zbieżny w każdym punkcie. W szczególności zauważ, że suma szeregu w 0 jest średnią wartością granic jednostronnych f w 0. (Wsk.: użyj kryterium Dirichleta.)

6. Niech $f(x) = \chi_{[a,b]}(x)$ będzie funkcją charakterystyczną przedziału $[a, b] \subset [-\pi, \pi]$, czyli

$$\chi_{[a,b]} = \begin{cases} 1 & : x \in [a, b], \\ 0 & : x \notin [a, b]. \end{cases}$$

- Pokaż, że szereg Fouriera f jest dany przez

$$f(x) \sim \frac{b-a}{2\pi} + \sum_{n \neq 0} \frac{e^{-ina} - e^{-inb}}{2\pi in} e^{inx}.$$

- Pokaż, że jeżeli $a \neq b$ oraz $a \neq -\pi$ lub $b \neq \pi$ to szereg Fouriera nie jest absolutnie zbieżny dla żadnego x . (Wsk.: wystarczy pokazać, że dla wielu n zachodzi $|\sin nx_0| \geq c > 0$, gdzie $x_0 = (b-a)/2$.)
- Pokaż, że szereg Fouriera jest jednak zbieżny dla każdego x . Co się dzieje w przypadku $a = -\pi$ lub $b = \pi$?

7. Niech f będzie 2π okresową funkcją, która należy do klasy C^k . Pokaż, że

$$\hat{f}(n) = O(1/|n|^k) \quad \text{dla } |n| \rightarrow \infty.$$

Powyższa notacja znaczy, że istnieje stała C taka, że $|\hat{f}(n)| \leq C/|n|^k$. (Wsk.: całkuj przez części.)

8. Przypuśćmy, że $\{f_k\}_{k=1}^{\infty}$ jest ciągiem funkcji całkowalnych na przedziale $[-\pi, \pi]$ takich, że

$$\int_{-\pi}^{\pi} |f_k(x) - f(x)| dx \rightarrow 0 \quad \text{dla } k \rightarrow \infty.$$

Pokaż, że $\hat{f}_k(n) \rightarrow \hat{f}(n)$ dla $k \rightarrow \infty$, jednostajnie ze względu na n .